

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 9.12.2016 r.
SWD(2016) 429 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI

STRESZCZENIE OCENY SKUTKÓW

Towarzyszący dokumentowi:

Strategia dla statystyk rolnych na rok 2020 i na okres późniejszy i kolejne potencjalne scenariusze ustawodawcze

{ COM(2016) 786 final }

{ SWD(2016) 430 final }

Streszczenie oceny skutków

Ocena skutków dotycząca strategii dla statystyk rolnych na rok 2020 i na okres późniejszy i kolejnych potencjalnych scenariuszy ustawodawczych

A. Zasadność działań

Dlaczego? Na czym polega problem?

Globalizacja, zmiany klimatu i zmiany społeczne powodują zmiany w światowym rolnictwie. W związku z tym zmienia się również wspólna polityka rolna (WPR) i inne powiązane dziedziny polityki UE. Stwarza to **nowe potrzeby w zakresie danych** dla statystyk rolnych, które nie są obecnie spełniane z powodu sztywnych przepisów i **braku spójności** między zbiorami danych. Ponadto oficjalne statystyki zmieniają się również ze względu na postęp technologiczny i nowe źródła danych, podczas gdy środki na to są wciąż zmniejszane. Zmusza to do dostosowania ustawodawstwa dotyczącego statystyk rolnych, tak aby można było osiągnąć większą wydajność i **zmniejszyć obciążenia wynikające z gromadzenia danych**.

Jeżeli problemy te nie zostaną rozwiązane, podstawy wspólnej polityki rolnej i innych polityk UE byłyby zagrożone, co ograniczyłoby możliwości działania UE w obszarach mających istotne znaczenie dla wszystkich jej obywateli. Zainteresowane podmioty, których niniejsza inicjatywa najbardziej bezpośrednio dotyczy, to dyrekcje generalne odpowiedzialne za polityki Komisji takie jak AGRI, ENV, CLIMA, SANTE, oraz krajowe urzędy statystyczne (KUS) w państwach członkowskich UE.

Jaki jest cel inicjatywy?

Celem inicjatywy jest wprowadzenie nowych regulacji, które w bardziej elastyczny sposób zaspokajać będą nowe potrzeby w zakresie danych, sprawiają, że statystyki rolne staną się bardziej zharmonizowane i spójne i rozwiązany zostanie problem nadmiernego obciążenia dostarczaniem danych. Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez:

- sporządzanie wysokiej jakości statystyk, które sprawnie i skutecznie spełniają potrzeby użytkowników;
- zwiększanie elastyczności i szybkości reakcji systemu statystyki rolnej
- poprawę integracji rolnictwa, leśnictwa, użytkowania gruntów i statystyki dotyczącej środowiska;
- opracowywanie elastycznej i właściwej struktury zarządzania dla statystyk rolnych;
- poprawę harmonizacji i spójności europejskich statystyk rolnych;
- oraz sporządzanie większej ilości statystyk przy jednoczesnym zmniejszeniu obciążenia respondentów poprzez rozważenie alternatywnych źródeł danych i technik prowadzących do zwiększenia wydajności.

Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE?

Zharmonizowane unijne polityki, takie jak WPR, która pochłania prawie 40 % budżetu UE, wymagają porównywalnych danych wysokiej jakości ze wszystkich państw członkowskich w celu najskuteczniejszego, najefektywniejszego i najsprawiedliwszego kierunkowania działań politycznych. Można to zapewnić jedynie poprzez wspólne i skoordynowane działania w ramach Europejskiego Systemu Statystycznego (ESS).

B. Rozwiązania

Jakie warianty legislacyjne i nielegislacyjne rozważono? Czy wskazano preferowany wariant? Dlaczego?

Rozważono cztery główne warianty rozwiązań:

1. Scenariusz odniesienia – brak działań unijnych w zakresie danych strukturalnych dla rolnictwa: Ta opcja pozostawiłaby gromadzenie danych w gestii państw członkowskich, co doprowadziłoby do powstania mozaiki zróżnicowanych podejść i jakości.
2. Przedłużenie terminu pozostawania w mocy rozporządzenia (WE) nr 1166/2008 w sprawie badań struktury gospodarstw rolnych: Wariant ten prowadziłby do utrzymania status quo.
3. Jednolite ramy prawne dla wszystkich statystyk rolnych: Wariant ten objąłby wszelkie gromadzenie danych do statystyk rolnych jednym nowym rozporządzeniem ramowym.
4. Dwuetapowe integrowanie statystyk rolnych: Wariant ten oznaczałby uzyskanie korzyści, jakie daje wariant 3, przy jednoczesnym zwiększeniu elastyczności i zmniejszeniu presji czasowej, poprzez stopniowe utworzenie dwóch nowych rozporządzeń ramowych.

Preferowany jest wariant 4, gdyż daje on największe prawdopodobieństwo osiągnięcia wyznaczonych celów.

Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Po szeroko zakrojonych konsultacjach zdecydowana większość podmiotów zainteresowanych statystykami rolnymi w UE popiera wariant 4. Większość zainteresowanych podmiotów najchętniej poparłaby wariant 3, nie jest on jednak postrzegany jako możliwy do zrealizowania do 2020 r. Niewielka mniejszość zainteresowanych stron preferuje wariant 2 ze względu na niższe koszty początkowe.

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu (jeśli zostanie on wybrany – lub, w innym przypadku, innych głównych wariantów)?

Prawodawstwo w zakresie statystyki jest przede wszystkim prawodawstwem administracyjnym i dotyczy użytkowników danych (głównie dyrekcje generalne Komisji), producentów danych (KUS) i respondentów (rolników), więc jego bezpośredni wpływ gospodarczy, społeczny i środowiskowy jest bardzo ograniczony. Inne istotne skutki prezentują się następująco:

Wariant	Cele	Koszt/Wydajność	Cele UE	Poziomy ryzyka	Skutki pośrednie	Zainteresowane podmioty	Ogółem
Opcja 1	Bardzo negatywny	Negatywny	Bardzo negatywny	Bardzo negatywny	Bardzo negatywny	Negatywny	Bardzo negatywny
Opcja 2	Negatywny	Negatywny	Negatywny	Neutralny	Negatywny	Negatywny	Negatywny
Opcja 3	Pozytywny	Pozytywny	Bardzo pozytywny	Negatywny	Pozytywny	Pozytywny	Pozytywny
Opcja 4	Pozytywny	Pozytywny	Bardzo pozytywny	Pozytywny	Pozytywny	Pozytywny	Pozytywny

Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu lub – jeśli go nie wskazano – głównych wariantów?

Koszty bezpośrednie dla zainteresowanych podmiotów wynikają głównie z konieczności dostosowania się do nowych systemów statystycznych i technicznych. W perspektywie średnio- i długoterminowej działania te mają doprowadzić do nieco niższego obciążenia i oszczędności kosztów, gdyż badanie będzie obejmowało o prawie jedną piątą mniej gospodarstw (co odpowiada ok. 56 mln EUR oszczędności w ramach całkowitych kosztów spisu rolnego w 2010 r., szacowanych na 320 mln EUR, przy czym krótkoterminowe koszty dostosowania szacuje się na ok. 26 mln EUR). Koszty statystyk należy również rozważyć pod kątem kosztów związanych z brakiem statystyk lub dostępem tylko do statystyk niskiej jakości. Warianty 3 i 4 są zatem tańsze niż wariant 2, który stanowi kontynuację status quo. Wariant 1 może być również tańszy niż wariant 2, ale oznacza pogorszenie w porównaniu ze status quo.

Jakie będą skutki dla przedsiębiorstw, MŚP i mikroprzedsiębiorstw?

Większość gospodarstw rolnych w UE jest bardzo mała. Dane dotyczące gospodarstw rolnych są niezbędne do opracowywania, wdrażania i monitorowania polityk oraz rozwoju obszarów wiejskich. W związku z tym przedsiębiorstwa te nie mogą być wyłączone z badania. Inicjatywa ma jednak na celu zmniejszenie tego obciążenia poprzez przyjęcie odpowiednich progów, ukierunkowany dobór próby itp., a postęp techniczny i nowe źródła danych zostaną wykorzystane zgodnie z zasadą „zbieraj raz, wykorzystaj wiele razy”.

Czy przewiduje się znaczące skutki dla budżetów i administracji krajowych?

Oczekuje się, że w nowym systemie wkład finansowy UE w krajowe gromadzenie statystyk rolnych utrzyma się na poziomie porównywalnym z obecnym, a wydatki krajowe powinny również być na podobnym poziomie. Gdy projekt będzie w pełni zrealizowany, zmniejszanie obciążeń i wydatków, a także przewidywany spadek liczby gospodarstw rolnych (w oparciu o obserwowane tendencje) mogą doprowadzić do zmniejszenia kosztów. Ogólnie rzecz biorąc statystyka jest względnie tanim usługą publiczną, której koszty zwracają się za pośrednictwem wielu ważnych i uniwersalnych zastosowań.

Czy wystąpią inne znaczące skutki?

Statystyki rolne mogą mieć znaczący pośredni wpływ w takich dziedzinach, jak bezpieczeństwo żywnościowe,

zmiana klimatu, turystyka i polityka zagraniczna UE, gdyż umożliwiają opracowywanie, wdrażanie i monitorowanie lepszej polityki opartej na dowodach w oparciu o wysokiej jakości dane porównywalne we wszystkich krajach. Skutki te są jednak trudne do przewidzenia i zmierzenia. Bezpośredni wpływ prawodawstwa statystycznego jest niewielki.

D. Działania następce

Kiedy nastąpi przegląd przyjętej polityki?

Przeгляд polityki umożliwią roczne oceny zgodności, stały dialog z zainteresowanymi stronami oraz trzyletnie sprawozdania monitorujące oparte na kilku kluczowych wskaźnikach skuteczności działania. Drugie trzyletnie sprawozdanie z monitorowania zastąpione zostanie oceną retrospektywną.